

[Statsministeren.]

ansvarlig for, hvad der er sket. Denne Sag er af en saadan Alvor, at den ikke bør bruges paa en saa letsindig Maade, som det ærede Medlem Hr. Holstein gjorde det. Her gælder hverken Hysteri eller Fornemhed. Det ærede Medlem har ikke kunnet vente paa den Undersøgelse, som nu foregaar, men det ærede Medlem kan ikke derved faa Lov til frit at udslynge Sigtelser mod dem, der i denne Sag har Ansvaret for Sagens Behandling. Jeg haaber, at han ved Lejlighed oplyser, hvad det er, han sigter til, og saa tilføjer jeg, at det vistnok havde været rimeligt, om man i det hele taget havde ladet denne Jagt efter Syndebukken antage lidt andre Former.

Jeg ser, at et dansk-engelsk Tidsskrift — dets Navn er „Anglodania“ — i sit sidste Nummer bringer nogle fornuftige Betragtninger, som jeg synes har Bud baade til det ærede Medlem Hr. Holstein og til andre. Med den højtærede Formands forventede Tilladelse skal jeg citere et Par Linier deraf:

„Vi kan vist alle være enige om, at det er Systemet, der er galt, og derfor er den megen Tale om Rigsdagens Forargelse over det skete ganske barnagtig. Hvis der da ikke bag denne „Forargelse“ ligger noget endnu værre: bevidst Forsøg paa at lade Sorteper gaa videre. Det er kedeligt, at Pressen har ladet sig hidse op til denne uværdige Forfølgelse af Departementschef Dalhoff; den smager usømmeligt meget af Hovedjageri. Man skal have en Syndebuk.“

Jeg tror, der i denne Sag er god Grund til saadanne nøgterne Betragtninger som disse. Det vilde baade for Nationens Skyld, for vort Lands Anseelses Skyld og af Hensyn til de Personer, Sagen drejer sig om, være mest passende, om man nu lod den Undersøgelse foregaa, som er sat i Gang, og at man, naar dens Resultater foreligger, træffer de Foranstaltninger, baade af juridisk og anden Art, som da maatte være nødvendige.

Udenrigsministeren (P. Munch): Det ærede Medlem Hr. Christas Møller opfordrede paa sit Partis Vegne Ministeriet til at tage Initiativet til en Forhandling med de andre nordiske Lande om Militærspørgsmaal. Jeg er ikke helt klar over, hvor langt de Ord, den ærede Taler her anvendte, rakte. Hvis han har tænkt paa Forhandlinger om de tre Landes Holding overfor den almindelige fælles Gennemførelse af Folkeforbundspagten Nedrustningsbe-

stemmelser, da har saadanne Forhandlinger stadig fundet Sted, om end i vekslende Omfang og under forskellige Former. De foregik, før Pagten fik Gyldighed, og de satte den Gang Spor i en væsentlig ensartet Optræden under de allieredes Forhandlinger med de neutrale i Foraaret 1919, Crillonforhandlingerne. De førte derefter til væsentlig ensartede Udtalelser i Motiverne til de Rigsdagsbeslutninger, der blev truffet om de tre Landes Indtræden i Forbundet. Ogsaa siden har de nordiske Lande hyppigt udvekslet Tanker om disse Forhold gennem Kommissionsforhandlinger, ved Drøftelser mellem de skandinaviske Grupper af den interparlamentariske Union, gennem Meningsudvekslinger mellem Udenrigsministrene og ikke mindst gennem Forhandlinger mellem de tre Delegationer i Genève. Gang efter Gang har vi stillet Fællesforslag eller støttet hinandens Forslag. Dette Samarbejde har hele denne Aarrække igennem været særdeles nyttigt, baade til Fremme af indbyrdes Forstaaelse og til Styrkelse af de nordiske Landes Stilling i Nationernes Samfund.

Dette Samarbejde har paa intet Tidspunkt været paavirket af den store Forskel, der er i de tre Landes militære Stilling og Muligheder, den dybe Forskel, der er i Ordningen af disse Landes Militærvæsen. Det vil heller ikke blive paavirket af de fremtidige Beslutninger, som hver af de tre Stater maatte tage om Ordningen af deres eget Militærvæsen under Hensyntagen til de særlige Forhold, som nu en Gang er til Stede for hvert af de nordiske Lande. I hvert Land har de politiske Forhold skiftet nogle Gange i Løbet af de 10 Aar, Folkeforbundet har bestaaet. Snart en, snart en anden Retning har haft Magten, men under de skiftende Regeringer har de tre Lande i hele denne Periode fulgt en fælles Linie i Folkeforbundets Forhandlinger om den almindelige Nedrustning, uanset indre Meningsforskel i hvert Land om dets eget Militærvæsen. Synspunkterne har til Tider været betonet med noget forskellig Skarphed, men Hovedlinien har været den samme. Den har været fulgt med fuld Tilslutning af de forskellige Partiretninger i hvert Land, bortset fra den Meningsforskel, der i Norge har været om selve Deltagelsen i Folkeforbundets Arbejde. Vi kan da gøre Regning paa, at det nøje Samarbejde, der har været i Genève mellem de nordiske Lande, i alle Tilfælde vil blive bevaret. Den nuværende Regering vil af al Magt bestræbe sig paa, at det kan blive fæstnet og udvidet. Vi har vist det i Handling. Jeg tør sige, at sjæl-